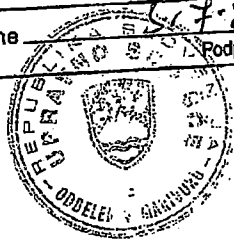

UPRavno sodišče
REPUBLIKE SLOVENIJE

SODBA

V IMENU LJUDSTVA

Upravno sodišče Republike Slovenije, oddelek v Mariboru, je v senatu, ki so ga sestavljale Sonja Kočevar kot predsednica ter Vlasta Švageļ Gabrovec in Violeta Tručl kot članici

ob sodelovanju višje pravosodne svetovalke mag. Zorice Brajović Mensah kot zapisnikarice,

v upravnem sporu tožeče stranke:

zastopa odvetniška pisarna

toženo stranko: Informacijski pooblaščenec, Ljubljana,

ki jo

zoper

zaradi dostopa do informacij javnega značaja,

o tožbi zoper odločbo Informacijskega pooblaščenca št. 090-214/2016/3 z dne 29. 9. 2016,

na seji 5. julija 2017

RAZSODILO:

- I. Tožbi se ugodi, odločba Informacijskega pooblaščenca št. 090-214/2016/3 z dne 29. 9. 2016 se odpravi in se zadeva vrne temu organu v ponovno odločanje.
- II. Tožena stranka je dolžna tožeči stranki povrniti stroške postopka v znesku 285,00 EUR povečane za DDV v roku 15 dni od vročitve te sodbe, od preteka tega roka dalje do plačila z zakonskimi zamudnimi obrestmi.

OBRAZLOŽITEV

1. Z izpodbijano odločbo je tožena stranka pritožbo tožeče stranke zoper odločbo Inšpektorata RS za okolje in prostor (organ), št. 090-43/2016-14 z dne 19. 2. 2016 zavrnila in pritrdila stališču organa, ki je prosilcu (sedaj tožeči stranki) zavrnil dostop do posredovanja sklepa št. 06172-138/2015-3, s katerim je bila vloga (prijava) zavržena. Organ je svojo odločitev utemeljil na določbi 5.a člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ), ki določa, da organ prosilcu zavrne dostop do zahtevane informacije ali njeno ponovno uporabo, če se zahteva nanaša na podatek, glede katerega zakon določa varovanje tajnosti vira. Organ je navedel, da 16. člen Zakona o inšpekcijskem nadzoru (ZIN) določa, da je inšpektor dolžan varovati tajnost vira prijave in vira drugih informacij, na podlagi katerih opravlja inšpekcijski nadzor. To pomeni, da se varuje tako prijavitelj, kot tudi vsebina prijave.
2. Tožena stranka je pojasnila, da je bila določba tretjega odstavka 5.a člena v ZDIJZ umeščena na način, da je omogočil organu zavrnitev dostopa za zahtevane informacije, če se zahteva nanaša na dogodek, glede katerega zakon določa varovanje tajnosti vira. Navedeno kaže na velik pomen varovanja prijaviteljev. Varovanje vira prijave je tudi dolžnost organa, ki izhaja iz 16. člena ZIN, na katerega se sklicuje tudi organ v svoji odločbi. Varovanje tajnosti vira predstavlja že samo dejstvo, oz. informacije, da je prijavitelj vložil prijavo. To posledično pomeni, da že posredovanje kakršnega koli podatka o tem, ali se je pred organom vodil konkreten postopek, v katerem je prijavitelj poimensko naveden, predstavlja kršitev dolžnosti varovanja tajnosti vira. Pri tem se sklicuje tudi na sodno prakso Upravnega sodišča (sodba opr. št. I U 684/2014-24 z dne 27. 8. 2014). V nadaljevanju pojasnjuje, da je treba določbo tajnosti vira prijave povezati tudi z določbo 7. člena ZDIJZ, ki ureja tako imenovani institut delnega dostopa, ki pa v konkretnem primeru ne bi prišla v poštev. Čeprav se drugi odstavek 16. člena ZIN izključno nanaša na vir prijave oz. vir drugih informacij, na podlagi katerih se opravlja inšpekcijski nadzor, in vsebina prijave oz. informacij s to določbo ni zajeta, v konkretnem primeru ne bi bilo mogoče uporabiti instituta delnega dostopa. Prosilec je namreč zahteval informacije za konkretnega prijavitelja, zato se zgolj s prekritjem vira prijave in vira drugih informacij, na podlagi katerih se opravlja inšpekcijski nadzor, njegova tajnost ne bi mogla verovati. Stališče, da anonimizacija ni mogoča v primeru, ko prosilec zahteva podatke za točno določenega posameznika, je prav tako zavzelo Upravno sodišče v sodbi I U 1588/2012-20 z dne 19. 2. 2014.
3. V zvezi z navedbo prijavitelja oz. tožeče stranke, da je prosilec pooblastitelj samega prijavitelja in tako seznanjen z osebo prijavitelja in tudi z vsebino predmetne prijave ter da je tako določba o varovanju tajnosti vira irelevantna, pa tožena stranka pojasnjuje z dejstvom, da ZDIJZ omogoča dostop do informacij

prav vsakomur brez diskriminacije in tako varuje načelo prostega dostopa. To pomeni, da zakon med prosilci ne dela nobenih razlik glede na njihov status oz. položaj in ne uvaja nobene kategorije privilegiranih prosilcev. Pravilo postavlja enako in enotno uporabo določb zakona za vse. Posebnih okoliščin oz. stvarnih okoliščin, ki so na strani prosilca, se zato pri presoji dopustnosti dostopa do informacij javnega značaja sploh ne sme upoštevati, ker bi se s tem povzročila različna obravnava prosilcev. Glede na navedeno je zato IP v pritožbenem postopku pristojen vsebinsko presodi le, ali zahtevana informacija ne vsebuje izjem iz 5a. člena iz prvega odstavka 6. člena ZDIJZ in ali je zaradi tega prosto dostopna vsem, ne le prosilcu.

4. Tožeča stranka s tožbo izpodbija navedeno odločitev in pojasnjuje, da je z ostalimi etažnimi lastniki večstanovanjske stavbe na naslovu prijavitelj, katerega identiteto želi zavarovati tožena stranka. Etažni lastniki so namreč na zboru etažnih lastnikov pooblastili upravnika stavbe, da v njihovem imenu vloži prijavo stanovanjski inšpekciji zaradi domnevnih neupravičenih posegov na tej stavbi s strani enega od etažnih lastnikov. Tudi po Stanovanjskem zakonu velja upravnik za pooblaščenca etažnih lastnikov in ker je ravnal po pooblastilu ter prijave ni vložil v lastnem imenu, je potrebno kot prijavitelja šteti tožnika kot enega od etažnih lastnikov. Sicer pa je tožnik svoj status etažnega lastnika izkazal tudi z zemljiško knjžnim izpiskom.
5. Sklicevanje tožene stranke na sodbo Upravnega sodišča je zato napačno. Predmetna sodba (I U 684/2014-24 z dne 27. 8. 2014) se je nanašala na zahtevo za pridobitev podatkov iz kazenske evidence za točno določenega posameznika s strani drugega posameznika. V konkretnem primeru pa ne gre za upoštevanje morebitnih osebnih lastnosti ali pravnih interesov samega tožnika, temveč za okoliščino, zaradi katere do kršitve ZDIJZ dejansko ne pride. Po mnenju tožeče stranke so vsi trije osnovni pogoji za informacijo javnega značaja izpolnjeni, zato je pomembno zgolj še ugotoviti, ali bi ugoditev zahtevi pomenila kršitev kakšne izjeme po ZDIJZ v tem primeru varstva tajnosti vira, v skladu z zakonom, ki takšno tajnost določa. Zaključek tožene stranke, da bi v primeru, če bi tožniku omogočila dostop do zahtevanega sklepa prišlo do kršitve 5.a člena ZDIJZ v povezavi s 16. členom ZIN, je tako napačen. V predmetni zadevi je tožena stranka zgolj mehanično prenesla jezikovni pomen določbe iz zakona v odločbo, čeprav je prek nje prišla do rešitve, ki ni racionalno utemeljena, torej da je potrebno varovati identiteto vira prijave tudi pred samim virom prijave. Poleg logične razlage je pri iskanju rešite v obravnavanem primeru potrebno izhajati tudi iz namenske oz. teleološke razlage pomena sporne določbe, na katere se sklicuje tožena stranka. Določba tretjega odstavka 5.a člena je bila v ZDIJZ umeščena z namenom zagotoviti dodatno zaščito prijaviteljev, ki bi se zaradi morebitnih pritiskov kršitelja bali obveščati pristojne organe. Podoben namen, to je varstvo nasproti zavezancev v postopku ima tudi 16. člen ZIN. Vendar varovanje vira prijave ni

absolutno. V kolikor prijavitelj aktivno sodeluje v inšpekcijskem postopku kot stranski udeleženec, pride do avtomatskega samorazkritja vira v razmerju do vseh, tudi do zavezanca. V pričujočem primeru je tako povsem absurdno ščititi identiteto prijavitelja dejansko pred samim seboj, sploh glede na dejstvo, da določba že v svojem bistvu ni namenjena absolutni prepovedi razkritja identitete prijavitelja. V pričujočem primeru je jasno, da je tožena stranka ravnala v nasprotju z cilji zakonov in splošnimi pravili o razlagi pravnih norm. Glede na navedeno sodišču predlaga, da tožbi ugodi in odpravi odločbo Informacijskega pooblaščenca in odločbo organa ter da zahtevi tožeče stranke za vročitev fotokopije zahtevanega sklepa ugodi oz. podredno, da se tožbi ugodi, izpodbijana odločba odpravi in zadeva vrne v ponovno odločanje pristojnemu organu. Zahteva tudi povračilo stroškov postopka.

6. Tožena stranka v odgovoru na tožbo vztraja pri razlogih, ki jih je navedla v izpodbijani odločbi in kot neutemeljene in brezpredmetne zavrača tožbene navedbe, s katerimi tožeča stranka utemeljuje pravico dostopa do zahtevnega dokumenta. Predlaga, da sodišče tožbo kot neutemeljeno zavrne.
7. Tožba je utemeljena.
8. V obravnavani zadevi med strankami ni spora o tem, da je tožeča stranka etažni lastnik v večstanovanjski stavbi v _____, katere upravitelj je _____ družba za poslovanje z nepremičninami d.o.o. iz _____, ki je na podlagi sklepa etažnih lastnikov, na zboru etažnih lastnikov dne 30. 3. 2015, zoper etažnega lastnika lokala v isti stavbi vložila prijavo zaradi domnevno neupravičenih posegov na stavbi in da je v zvezi s to prijavo Stanovanjska inšpekcija izdala sklep, s katerim je to vlogo zavrgla (sklep št. _____ z dne _____).
9. Predmet spora v obravnavani zadevi je odločitev organa, ki jo je potrdila tudi tožena stranka, da se vloga tožeče stranke za posredovanje zgoraj navedenega sklepa zavrne zaradi varovanja tajnosti vira prijave (tretji odstavek 5.a člena ZDIJZ). Navedena odločitev je po presoji sodišča napačna, saj sta organ in tudi tožena stranka napačno uporabila materialno pravo, to je konkretno določbo tretjega odstavka 5.a člena ZDIJZ. Sodišče pritrjuje tožeči stranki, da je bila določba tretjega odstavka 5.a člena v ZDIJZ vnesena z namenom zaščite ovaditeljev oziroma prijaviteljev v inšpekcijskih in drugih postopkih, saj bi se sicer zaradi različnih pritiskov nanje bali o zaznavi kršitev obveščati pristojne organe, posledično pa bi bilo več nezakonitih stanj in kršitev, kar je v nasprotju z javnim interesom. V obravnavani zadevi pa je, kot pravilno opozarja tožeča

stranka, prijavitelj tožeča stranka sama. Upravnik večstanovanjske stavbe v kateri prebiva, je namreč v imenu etažnih lastnikov (torej tudi tožeče stranke) na stanovanjsko inšpekcijo vložil prijavo v zvezi z neupravičenimi posegi lastnika poslovnega prostora v skupne dele te stavbe.

10. Zato v zadevi glede na konkretne okoliščine primera ne gre za situacijo iz tretjega odstavka 5.a člena ZDIJZ. Varovanje tajnosti vira namreč predstavlja že samo dejstvo oz. informacija, da je v konkretni zadevi prijavitelj vložil prijavo, kar bi posledično pomenilo, da že posredovanje kakršnega koli podatka o tem ali se je pred organom vodil konkretni postopek, v katerem je prijavitelj poimensko naveden, predstavlja kršitev dolžnosti varovanja tajnosti vira. V obravnavani zadevi pa, kot izhaja iz tožbenih navedbe, to pa potrjujejo tudi podatki predloženega upravnega spisa, sploh ni sporno, da je prijavitelj vložil prijavo po pooblastilu etažnih lastnikov (med drugim tudi tožeče stranke). Tako so bili le-ti v skladu z ZIN kot pobudniki oz. prijavitelji upravičeni do informacij v zvezi z ugotovitvami oz. zaključki inšpekcijskega nadzora. To pa pomeni, da bi stanovanjska inšpekcija zahtevani sklep o zavrženju prijave morala posredovati prijavitelju oziroma njihovem pooblaščenцу. Ker pa tega, kot izhaja iz spisnih podatkov, ni storila, tožeča stranka informacije o zaključku inšpekcijskega postopka (sklepa o zavrženju vloge) ni prejela, čeprav je bila do nje kot prijavitelj upravičena (v skladu z 22. členom Ustave RS, 24. členom ZIN in upoštevanje obsežno upravno sodno prakso je tudi prijavitelju potrebno omogočiti udeležbo v inšpekcijskem postopku, v katerem se odloča o njegovi pravici in pravni koristi).
11. Sodišče je zato po ugotovitvi, da je tožena stranka v obravnavani zadevi s sklicevanjem na tretji odstavek 5.a člena ZDIJZ tožeči stranki neutemeljeno odrekla pravico do posredovanja (zaprošenega) sklepa, tožbi ugodilo in v skladu s 4. točko prvega odstavka 64. člena Zakona o upravnem sporu (ZUS-1) izpodbijano odločbo odpravilo in ji zadevo vrnilo, da v skladu z napotilom sodišča ponovno odloči o pritožbi tožeče stranke.
12. Odločitev o stroških temelji na določbi tretjega odstavka 25. člena ZUS-1 in drugega odstavka 3. člena Pravilnika o povrnitvi stroškov tožniku v upravnem sporu, po katerem se tožniku, ki ga je zastopal odvetnik, zadeva pa je bila rešena na seji, priznajo stroški postopka v višini 285,00 EUR in se povečani za DDV, ker je tožnik v sodbi uspel, naložijo v plačilo toženi stranki. Zakonske zamudne obresti od stroškov postopka tečejo od poteka roka za njihovo prostovoljno plačilo (prvi odstavek 299. člena Obligacijskega zakonika).

PRAVNI POUK

Zoper to sodbo ni dovoljena pritožba (prvi odstavek 73. člena ZUS-1).

Maribor, 5. julij 2017

Predsednica senata:

Sonja Kočever, l.r.

Ta prepis je soglasen z izvirnikom
Podpis pristojne sodne osebe: